

Številka: 326-01-9/2019/7 EPA 497-VIII
Ljubljana, 7. 6. 2019

Predlog

Državni svet Republike Slovenije je na 19. seji 12. 6. 2019, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13 in 75/16), sprejel naslednje

M n e n j e

k Dopolnjenemu predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o voznikih (ZVoz-1B) – druga obravnava

Državni svet je obravnaval Dopolnjen predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o voznikih (v nadaljevanju: dopolnjen predlog zakona), ki ga je po opravljeni razpravi in sprejemu amandmajev na 9. seji 5. 6. 2019 pripravil Odbor Državnega zbora za infrastrukturo, okolje in prostor.

Državni svet dopolnjen predlog zakona **podpira**.

Skupina poslank in poslancev Državnega zbora s prvopodpisanimi Borisom Doblekarjem in Janjo Sluga (v nadaljevanju predlagatelj zakona) so v Državni zbor predložili predlog zakona z rešitvami, ki imajo širok konsenz koalicijskih in opozicijskih poslanskih skupin. Ključni cilj predlaganih zakonodajnih rešitev je, da se prostovoljnimi gasilskimi enotami omogoči operativna pripravljenost v primeru nesreč 24 ur na dan vse dni v tednu.

V skladu z veljavno zakonsko ureditvijo za manjša gasilska vozila - posebej prirejena vozila, ki z dodatno gasilsko in reševalno opremo ter gasilskimi in drugimi sredstvi običajno presegajo 3,5 t - ne zadostuje vozniško dovoljenje za motorna vozila kategorije B, ampak je potrebno dovoljenje za motorna vozila kategorije C1, ki pa ga večina operativnih prostovoljnih gasilcev nima. Po oceni predlagatelja zakona vsako prostovoljno gasilsko društvo potrebuje vsaj dva voznika z vozniškim dovoljenjem za motorna vozila kategorije C1, kar predstavlja na ravni države strošek v višini okoli 2 milijona evrov, kar ni zanemarljiv strošek. Ob odsotnosti gasilcev z vozniškim dovoljenjem kategorije C1 se danes dogaja, da v času intervencije vozi manjše gasilsko vozilo gasilec brez ustreznega vozniškega dovoljenja (kar pomeni kršenje zakonodaje oz. prevzemanje velike odgovornosti) ali pa se intervenira drugo najbližje prostovoljno gasilsko društvo, kjer je v konkretnem trenutku na voljo gasilec z vozniškim dovoljenjem C1, kar pa bistveno podaljša odzivni čas reševanja.

Zaradi navedenega se predlaga, da lahko manjša gasilska vozila, ki jih uporablja okoli 800 gasilskih enot prostovoljnih gasilskih društev, vozijo operativni gasilci z vozniškim dovoljenjem za vožnjo motornih vozil kategorije B in veljavnim potrdilom o usposobljenosti za vožnjo teh vozil. Pri tem bi ta izjema veljala za čas opravljanja gasilske službe in zgoj za območje Republike Slovenije, razen če ne bi bili sklenjeni bilateralni dogovori z državami s podobnimi izjemami (npr. Avstrija in Nemčija). Zaradi načela enakosti pred zakonom se enaka izjema ureja tako za prostovoljne kot poklicne gasilce, voznike reševalnih in specialnih vozil za izvajanje nujne medicinske pomoči in intervencijskih vozil civilne zaščite ter pripadnike gorske, jamarske in podvodne reševalne službe. Na predlog Vlade dopolnjen predlog zakona med izjeme vključuje tudi vozila policije, namenjena izvajanju operativnih nalog policije.

Državni svetniki so se seznanili tudi z mnenjem Vlade, ki je podprla temeljni cilj novele zakona, to je določitev izjem pri vožnji manjših gasilskih in reševalnih vozil ter intervencijskih vozil civilne zaščite, vendar je v zvezi s tem predlagala drugačno rešitev, predvsem zaradi stališča Ministrstva za obrambo, da naj bi bile določene rešitve v nasprotju z Zakonom o obrambi. Vlada je po vzoru šol voženj predlagala, da bi Javna agencija za varnost prometa na javnem razpisu izbrala in pooblastila pravno osebo, ki bi izvajala program usposabljanja in preverjanja, izdajala potrdila in vodila evidenco. Vlada je v zvezi z rešitvijo glede pogojev za pridobitev dovoljenja za vožnjo motornih vozil kategorije BE opozorila, da je to v nasprotju z Direktivo 2006/126/ES o vozniških dovoljenjih, in je zato predlagala črtanje tega predloga. Vse ostale predlagane zakonske rešitve je Vlada podprla.

Državni svet je bil tudi seznanjen, da Gasilska zveza Slovenije podpira predlagano izjemo pri vožnji manjših gasilskih vozil, ki so v bistvu običajni kombiji, ki zaradi dodatne opreme presegajo 3,5 t. Gasilske enote so lokalnega značaja, kar pomeni, da se javna gasilska služba izvaja na manjšem območju. Medtem ko imajo v gasilskih enotah za intervencije na daljše razdalje (npr. iz Prekmurja na Kras) bistveno več časa, da lahko najdejo usposobljeno osebje z ustreznim vozniškim dovoljenjem za vožnjo manjših gasilskih vozil, pa je pri intervencijah v lokalnem okolju (največ 15 km) bistvenega pomena takojšen odziv, kar pa je težko doseči ob odsotnosti gasilcev z vozniškim dovoljenjem za kategorijo C1. Predlagana rešitev bo bistveno olajšala vožnjo s tovrstnimi vozili na intervencijo, vendar so na seji Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj hkrati opozorili na sprva nerazumno predlagano rešitev, po kateri bi morali gasilci za pridobitev potrdila o usposobljenosti za vožnjo predložiti zdravniško spričevalo za vožnjo motornih vozil kategorije C1. Glede na to, da gasilci redno opravljajo zahtevne zdravniške preglede, je nesmiselno uvajati dodaten zdravniški pregled za kategorijo C1 (na pet let) za namen vožnje malih gasilskih vozil. S tem bi praktično naredili korak nazaj in ne naprej, saj je njihova dolgoletna želja, da se zadeve poenostavijo. Kot ugotavlja Državni svet, se v Gasilski zvezi Slovenije zavedajo, da gasilci ob pridobljenem vozniškem dovoljenju za kategorijo B potrebujejo dodatno usposabljanje za vožnjo malih gasilskih vozil, vendar ne smemo dopustiti, da bi dober namen zakona izničili s preobsežnimi (teoretičnimi) programi usposabljanja in zdravniškimi pregledi.

Kot ugotavlja Državni svet, bo predlagana izjema izboljšala operativno pripravljenost gasilcev ob pogoju, da pristojno ministrstvo natančno predpiše program usposabljanja, ki mora biti po vzoru Slovenske vojske in v skladu z usmeritvijo Gasilske zveze Slovenije strogo prilagojen potrebam gasilcev (in članom enot nujne

medicinske pomoči oz. civilne zaščite gorske in jamarske službe) ter v okviru pristojnosti Uprave za zaščito in reševanje in njenih obstoječih evidenc (informacijski sistem VULKAN). Cilj zakona je stroškovna razbremenitev in debirokratizacija, zato predlagatelj zakona tudi ni pristal na predlog Vlade, kjer bi tovrstno izobraževanje prek Javne agencije za varnost prometa prevzele avtošole, ki tovrstnih vozil tudi ne posedujejo.

Državni svet je bil seznanjen, da je Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj kot pristojna komisija na 30. seji 27. 5. 2019 podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o voznikih kot ga je predlagala skupina poslank in poslancev Državnega zbora ter nasprotovala kakršnikoli širitvi zakonskih rešitev v smislu povečanja birokratizacije, preobsežnega izobraževanja voznikov in s tem večjih stroškov kot jih imajo danes gasilske in druge reševalne enote s pridobivanjem vozniškega dovoljenja za vožnjo motornih vozil kategorije C1 za njihove člane oz. pripadnike.

Državni svet podpira temeljni cilj dopolnjenega predloga zakona, da se poveča operativna usposobljenost gasilskih enot na način, da se gasilcem oz. drugim reševalcem z vozniškim dovoljenjem za motorna vozila kategorije B omogoči, da lahko pri opravljanju ali v zvezi z namenom opravljanja operativnih in drugih nalog zaščite, reševanja in pomoči vozijo manjša gasilska (reševalna ali intervencijska) vozila, če opravijo dodatno usposabljanje za vožnjo tovrstnih vozil. Ena od nalog občin za zadovoljevanje potreb svojih občanov je tudi skrb za požarno varnost in organiziranje reševalne pomoči. To pomeni, da občine tudi zagotavljajo financiranje za te namene. S tega vidika je zato pomemben finančni učinek predlaganih rešitev za občine, ki v veliki meri financirajo prostovoljna gasilska društva. Če bodo programi usposabljanja za vožnjo dolgotrajnejši ali se bodo izvajali v bolj oddaljenih krajih, to pomeni večje stroške za prostovoljna gasilska društva, ki se bodo na koncu obrnila na občine, ki so odgovorne za požarno varnost.

Državni svet podpira predlog, da Uprava za zaščito in reševanje izvaja program usposabljanja in preverjanja usposobljenosti voznikov za vožnjo manjših gasilskih in reševalnih vozil ter intervencijskih vozil civilne zaščite, in nasprotuje predlogu Vlade, da naj bi postopek izbire izvajalca tovrstnih usposabljanj vodila Javna agencija za varnost prometa oz. njen direktor, saj vladni predlog lahko na koncu pomeni še večjo finančno obremenitev in birokratizacijo. V zvezi s tem Državni svet ugotavlja, da Odbor Državnega zbora za infrastrukturo, okolje in prostor ni podprl vladnega predloga, ampak je sledil predlogu skupine poslank in poslancev Državnega zbora.

Državni svet pričakuje, da bo pristojni minister s podzakonskim aktom določil vsebino usposabljanja za pridobitev dodatnega znanja in veščin za vožnjo manjših gasilskih in reševalnih vozil ter intervencijskih vozil civilne zaščite, ki bo prilagojen potrebam gasilcev in reševalcev. Državni svet se ne more strinjati s predlogom Vlade, da naj bi bil program usposabljanja voznikov za vožnjo manjših gasilskih vozil primerljiv s programom usposabljanja za pridobitev vozniškega dovoljenja za vozila kategorije C1, saj so manjša gasilska vozila specifična in zahtevajo prilagojen program usposabljanja.

Kot ugotavlja Državni svet, je Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj na podlagi opozorila Gasilske zveze Slovenije predlagala, da se prouči možnost

uveljavljanja zdravniških pregledov oz. spričeval, s katerimi se dokazuje zdravstvena usposobljenost operativnih gasilcev za opravljanje gasilske službe, tudi za dokazovanje zdravstvene usposobljenosti za vožnjo motornega vozila kategorije C1, kamor sodijo tudi manjša gasilska vozila. Operativni gasilci morajo namreč redno opravljati zahtevne zdravniške preglede zaradi ugotavljanja njihove zdravstvene usposobljenosti za opravljanje gasilske službe, zato ni potrebe, da bi morali za pridobitev potrdila o usposobljenosti za vožnjo malih gasilskih vozil opraviti še dodatni zdravniški pregled oz. pridobiti zdravniško spričevalo za vožnjo motornih vozil kategorizacije C1. To bi pomenilo le podvajanje postopkov in dodatno finančno obremenitev. V zvezi s tem Državni svet ugotavlja, da je matično delovno telo Državnega zbora s sprejetjem amandmaja k 5. členu sledilo temu predlogu.

* * *

Za poročevalca na seji Državnega sveta je bil določen državni svetnik Samer Khalil.

* * *

Predlog mnenja Državnega sveta je pripravljen na podlagi mnenja Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in poročila Odbora Državnega zbora za infrastrukturo, okolje in prostor z dopolnjenim predlogom zakona.